

YTTRANDE

Brockstedt, Sara
Sara.Brockstedt@skane.se

Datum 2026-10-09
Ärendenummer 2026-POL000269
Strålsäkerhetsmyndigheten

Remiss Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgiftsnivåer för 2027 enligt förordning (2008_463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten samt övriga förslag till ändringar i förordningen

Region Skåne har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på Strålsäkerhetsmyndighetens remiss avseende förslag till avgiftsnivåer för 2027 enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten samt övriga förslag till ändringar i förordningen, med diarienummer KN2026/01346. Nedan framförs övergripande kommentarer samt synpunkter utifrån rubricering i Bilaga 1. Förslag på justering av avgifter till 2027.

Övergripande kommentar

Region Skåne ställer sig kritisk till den föreslagna stegvisa avgiftshöjningen, som sammantaget motsvarar en ökning med cirka trettiofem procent räknat fram till 2030.

Regionen invänder även mot förslaget att den årliga tillsynsavgiften ska tas ut även de år tillståndshavaren ansöker om förnyat tillstånd och samtidigt betalar en avgift för tillståndsprövningen.

Den förändrade avgiftskonstruktionen innebär att det samlade avgiftsuttaget under en femårig tillståndsperiod ökar med ytterligare tjugo procent. För Region Skånes del summerar den sammanlagda ökningen

av tillsynsavgift och avgift för tillståndsprövning till en kostnadsökning med sextio procent fram till 2030.

Bakgrund

Region Skåne bedriver omfattande verksamhet med joniserande strålning inom hälso- och sjukvården och använder idag ca 300 registrerade utrustningar. Region Skåne arbetar systematiskt med strålsäkerhetsfrågor och Strålsäkerhetsmyndighetens tillsyn av regionens verksamheter visar generellt på en god nivå av efterlevnad av gällande krav.

Strålsäkerhetsmyndigheten gjorde 2024 en genomgång av de tillstånd som då fanns utfärdade till Region Skåne (SSM2024-715 / RS 2024-0000228) och Strålsäkerhetsmyndigheten gav Region Skåne möjlighet att ersätta befintliga tillstånd med ett samlingstillstånd. Strålsäkerhetsmyndigheten påtalade vad förändringarna skulle innebära och skrev särskilt att "förändringen i tillstånd innebär ingen ändring i avgifter för regionen."

Vid tidpunkt för sammanslagningen av tillstånden var tre av dem så kallade tillsvidare tillstånd, och tre tillstånd var tidsbegränsade till fem år. Den nu kostnadsdrivande delen av tillståndet var det som gällde för medicinsk röntgenverksamhet. Om Region Skåne valt att ej acceptera erbjudandet om sammanslagning av tillstånd hade tillståndet för medicinsk röntgenverksamhet fortsatt varit ett "tillsvidare tillstånd" och således ej berörts av kostnaderna för "ansökan om förnyat tillstånd".

Mot denna bakgrund anser Region Skåne att föreslagna avgiftshöjningar bör stå i rimlig proportion till den nytta och de tillsynsinsatser som tillförs verksamheterna.

Bilaga 1. Förslag på justering av avgifter till 2027

3. Avgift för tillståndsprövning av ansökningar om tillstånd i 5 a § 4–22

I kapitel 3, föreslås stegvisa höjningar av avgifterna med cirka fjorton procent 2027, ytterligare tolv procent 2028 och ytterligare tre procent

per år 2029 och 2030. Sammantaget motsvarar detta en höjning med omkring trettiofem procent jämfört med nuvarande avgiftsnivå. SSM anger att uteblivna avgiftshöjningar riskerar att medföra minskade möjligheter till tillsyn och granskning av verksamheterna.

Genomförd tillsyn har generellt visat på en god efterlevnad av gällande krav. Region Skåne anser att detta, tillsammans med regionens systematiska strålsäkerhetsarbete och den återkommande prövningen av det tidsbegränsade tillståndet, bör beaktas vid bedömningen av tillsynsbehovet. Konsekvensutredningen bör tydligare redovisa vilka konkreta insatser inom tillståndsprövning och tillsyn som avgiftshöjningarna ska finansiera samt hur insatserna ska anpassas efter verksamheternas risker och tidigare tillsynsresultat.

8. Förslag om separation av 5 a § och 11 b §

Enligt nuvarande ordning tas avgift för tillståndsprövning ut det år då tillståndet meddelas och vid förnyelse, medan tillsynsavgift tas ut under de mellanliggande åren. Förslaget innebär att tillsynsavgift i stället ska tas ut varje år, även det år då tillstånd meddelas eller förnyas. Tillståndshavaren kommer därmed att debiteras både avgift för tillståndsprövning och tillsynsavgift under samma år.

För verksamheter med femåriga tillstånd innebär den förändrade avgiftskonstruktionen att det samlade avgiftsuttaget under en tillståndsperiod ökar med 20 procent.

Region Skåne vill peka på att även om tillståndsprövning och tillsyn har olika syften redovisar underlaget inte tillräckligt tydligt vilken ytterligare tillsynsinsats som ska genomföras under det år då tillståndet meddelas eller förnyas. Det framgår inte heller hur risken för överlappning mellan tillståndsprövningen och den löpande tillsynen har beaktats vid fastställandet av avgifterna.

Region Skåne anser därför att det är oskäligt att ta ut både full avgift för tillståndsprövning och full tillsynsavgift under ett och samma år. Tillsynsavgiften bör inte tas ut det år då tillståndet meddelas eller förnyas. Alternativt bör den reduceras eller avräknas mot avgiften för tillståndsprövningen.

Region Skåne anser vidare att avgiften för förnyelse av ett befintligt tillstånd bör skiljas från avgiften för en förstagångsansökan. Om verksamheten och tillståndets omfattning inte har förändrats väsentligt bör avgiften för förnyelse vara lägre och stå i proportion till den faktiska handläggningsinsatsen.

Katarina Jonasson

Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör